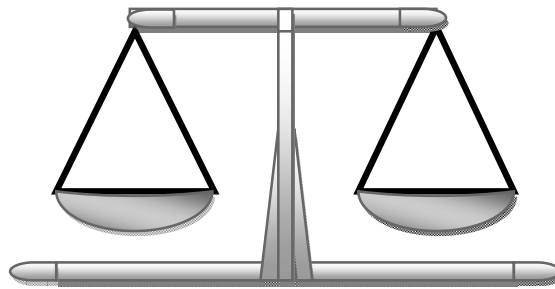

گاهنامه هنر و مبارزه

Journal de l'Art et du Combat

اتهام جنایت جنگی علیه قذافی و پسر
در دیوان بین المللی کیفری

نوشته کریس مارسدن

par Chris Marsden

ترجمه از فرانسه به فارسی توسط حمید محوی

Mondialisation.ca, Le 14 mai 2011

قدرت هایی که در جنگ علیه لیبی نقش اصلی را بازی می کنند، سلاح نوین دیگری را ابداع کرده و با آن سرهنگ قذافی و پسر، و دیگر افسران ارتش وفادار به او را تهدید می کنند : قذافی ها باید پاسخ گوی جنایات جنگی باشند.

لویی مورنو-اوکامپو(1) رئیس عالی دیوان بین المللی کیفری، روز 5 می 2011 به شورای امنیت در سازمان ملل متحد اطلاع داد که در حال تهیه سه حکم بازداشت برای جرایم ناشی از جنایت علیه بشریت در لیبی می باشد. گویا که این سه حکم بازداشت مربوط به قذافی و پسرش سیف الاسلام است و اتهامات مشخص نشده اند ولی فهرست آن عبارت است از قتل، در اختیار داشتن و به کار بستن بمب خوشه ای و ارتکاب به تجاوز به عنوان سلاح جنگی.

انگلستان و فرانسه به پشتیبانی ایالات متحده در ماه فوریه 2011 بانیان اصلی این کیفر خواست در دیوان بین المللی کیفری بوده و از شورای امنیت در سازمان ملل متحد پی گیری آن را در خواست کرده اند. در نتیجه لندن، پاریس و واشینگتن به هم کاری اپوزیسیون لیبی تشکیل پرونده داده اند.

سازمان عفو بین المللی از پی گیری این پرونده حمایت کرده و طی هفته گذشته اعلام کرد که نیروهای دولتی غیر نظامیان را «در کوران حملات وحشیانه، بی هیچ تفکیکی و به شکل غیر قانونی به قتل رسانده است.»

لویی مورنو-اوکامپو اعلام کرد که بر اساس گمانه زنی های «معتبر» از جانب مأموران اطلاعاتی تعداد قربانیان غیر نظامی که طی حملات نیروهای دولتی کشته شده اند بین 500 تا 700 نفر ارزیابی شده است. به گفته او، آزار تظاهر کنندگان و مخالفان « به نظر می رسد که در شهرها مختلف صورت گرفته» و

جنايات جنگى نيز حاصل تصميمات سياسى بوده است.»، علاوه بر اين او در مورد نيروهاى امنيتى لیبى مدعى شده است که روى تظاهر کنندگان غير مسلح تيراندازى کرده اند و زنان را مورد تجاوز قرار داده و «شکنجه، بازداشت افراد، قتل، ربودن افراد به زور و تخریب مساجد» از روش هاى دائمی دولت لیبى بوده است.

گزارش ریاکارانه اى که روى چنین مسائلى متمرکز شده، شگفت آور است، به اين معنا که در شرايطى مطرح مى شود که تا کنون بيش از 5000 عمليات نظامى در لیبى انجام گرفته که 2204 عمليات از آن شامل حمله نيروى هاى ناتو به طرابلس و ديگر مناطق شهرى بوده، يعنى بمباران مراکزى که مردم در آن جا زندگى مى کنند.

اين عمليات در عين حال، در هفته گذشته، طرح به قتل رساندن قذافى را نيز در بر مى گيرد که با شکست مواجه شد، و به جاى رهبر لیبى، يکى از پسران و سه نوه معمر قذافى کشته شدند. با اين که مدعى کيفر خواست – در واقع غيرقانونى - براى رسيدگى به جنايات جنگى عليه رژيمى هستند که مى خواهند سرنگون کنند، واشينگتن، لندن و پاریس جنايات جنگى هولناکى را مرتکب شده اند.

بیانیه های دیوان بین المللی کیفری برنامه ریزی شده بود، به طوری که با زمان گردهم آیی رم با گروه ارتباطی در لیبی مصادف شود، که طی آن هلاری کلینتون اعلام کرد که واشينگتن 30 ميليارد به عنوان بخشى از دارايى هاى کلید شده لیبى را براى کمک به اپوزيسيون آزاد خواهد کرد.

جنگ همواره باتکيه به قطعنامه 1973 صورت مى گيرد که به تاريخ 17 مارس 2011 در شورای امنيت سازمان ملل متحد و بر اساس ادعاى مضحک ناتو مبنى بر «حفاظت از جان غير نظاميان» به تصويب رسيد.

چنين بهانه اى، از اين پس نه تنها ارسال پول بلکه ارسال اسلحه را نيز به يکى از دو جبهه در جنگ داخلى که قدرت هاى بزرگ امپرياليستى باعث و بانى آن بوده اند مجاز مى دارد. شنبه گذشته، پس از اين که سخن گوى بنغازى، عبدال حافظ ... اعلام کرد که رم اجازه داده است که براى آنها هر سلاحى را که نياز

داشته باشند ارسال خواهند کرد، دولت ایتالیا رسماً مجبور شد پذیرش ارسال اسلحه به شورای ملی موقت را که در بنغازی مستقر می باشد تکذیب کند.

ولی در واقع وزیر امور خارجه واقعا چنین موضوعی را مردود اعلام نکرد، بلکه مشخصاً اعلام کرد که ایتالیا به شورشیان تنها ابزار آلات «دفاع از خود» ارسال خواهد کرد.

Abdel-Hafidh Ghoga

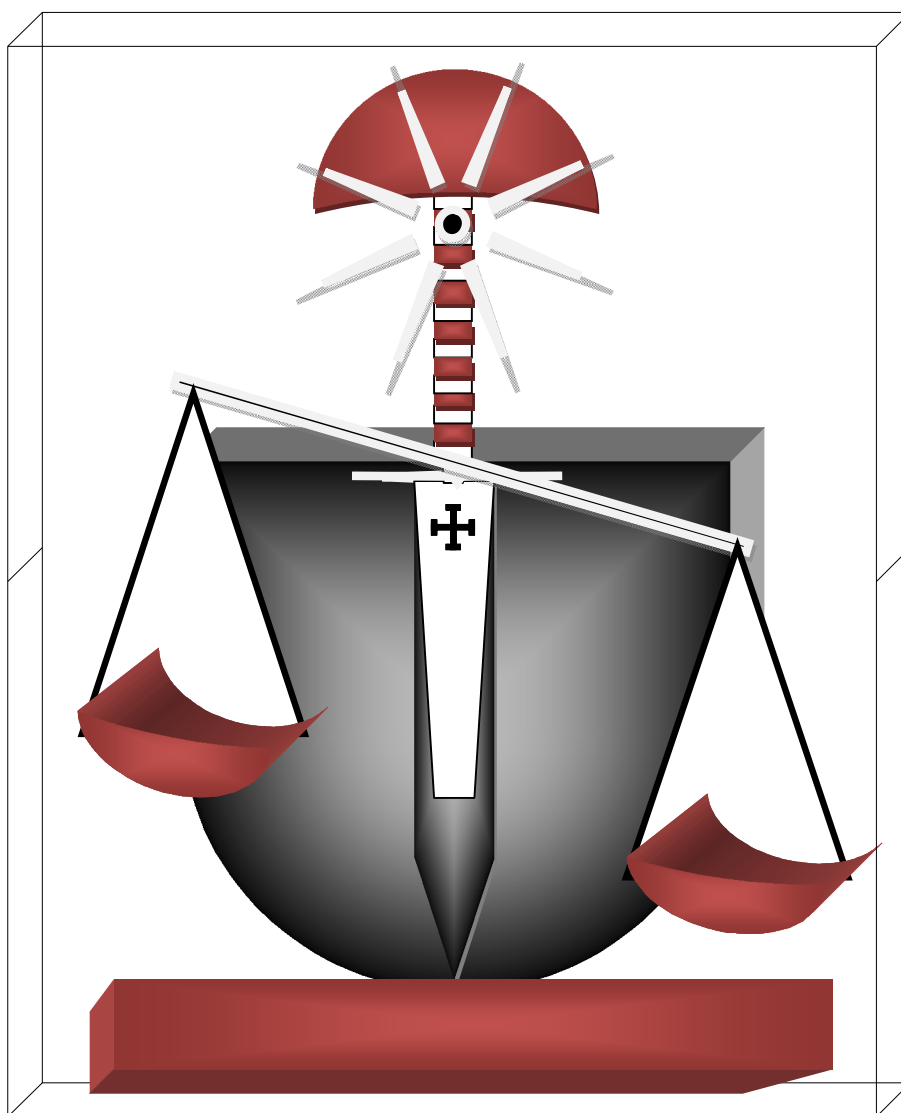
بازی مضاعف قدرت هایی که پشت دیوان بین المللی کیفری هستند، وقتی آشکار می شود که چندین عضو شورای امنیت در سازمان ملل متحد از جمله ایالات متحده آمریکا، روسیه و چین رأی داده اند که پرونده لیبی به دیوان کیفری ای فرستاده شود که خودشان آن را به رسمیت نمی شناسند.

واشینگتن تنها وقتی ، بررسی های دیوان بین المللی کیفری را پذیرفت که مصونیتی را که دولت اواما برای حفاظت از نیروهای نظامی و سیاستمداران ایالات متحده در خواست کرده بود به دست آورد. مصونیت قید شده ای که شهروندان کشورهای که عضو دیوان بین المللی کیفری نیستند و به خاطر اعمالی چند در رابطه با عملیات مجاز توسط شورای امنیت در لیبی، مورد بررسی یا پی گرد قانونی قرار می گیرند، تنها در کشورخودشان اعتبار خواهد داشت و نه در برابر دیوان بین المللی کیفری.

سفیر فرانسه در سازمان ملل متحد، ژرار آرو به روزنامه نگاران گفت که ایالات متحده این مصونیتی را که به تأیید عمومی رسیده به عنوان «خط قرمز»

و «دلیلی برای گسستن قرار داد» می داند. در این جا داوری ضد و نقیض کاملاً آشکار می شود. لیبی نیز عضو دیوان بین المللی کیفری نیست ولی وقتی متعهد شد که موارد اعلام شده را مورد بررسی قرار دهد، صلاحیت این کشور را زیر علامت سؤال بردند. با این وجود وکیل مجلس و وزیر امور خارجه لیبی، خالد کایم(2) حتی پیشنهاد کرد که با «هیئت تجسسی فوق العاده شورای امنیت در سازمان ملل متحد» به شکل گسترده همکاری خواهد کرد.

ولی دیوان بین المللی کیفری باری دیگر نقش فرمانبردار مطیع قدرت های امپریالیستی را بازی کرد.

پیش از ایجاد دیوان بین المللی کیفری، ایالات متحده حتی تلاش کرد تا از آن جلوگیری کند. در یک نامه سرگشاده، وزیرای سابق، هنری کیسینجر و جرج شولتز، رئیس سابق سیا ریچارد هلمز و مشاور سابق امنیت ملی زیبیگنیف برژینسکی، خواسته بودند که «نظامیان ما باید از دسترس دادستان بین المللی مستقل به دور باشند، زیرا بر اساس نظام قضایی مستقلی عمل می کند که با قانون اساسی ما سازگار نیست.»

پی یر پروسپر نماینده سفیر ایالات متحده برای امور جنایت جنگی در سازمان ملل متحد در مورد دیوان بین المللی کیفری چنین اظهار داشت که: «ما با این دادگاه مناسبی نداریم» و کنگره قانونی را به تصویب رساند که به دولت و ارتش آمریکا اجازه می داد که «به هر وسیله ای» مصونیت شهروندان آمریکایی را در برابر این دادگاه تأمین کنند.

بر این اساس، دیوان بین المللی کیفری کاملاً ارزش و وفاداری خود را به واشینگتن نشان داده است. دیوان بین المللی کیفری کمی پیش از آغاز جنگ در عراق ایجاد شد، امروز پنج پرونده تحقیقاتی را که جملگی روی آفریقا تمرکز یافته پی گیری می کند.

نخستین هدف آنهایی که از دیوان بین المللی کیفری در خواست تحقیق کرده اند، عبارت است از ایجاد زمینه برای مجازات قذافی به جرم جنایت جنگی و به این ترتیب می خواهند راه هر گونه توافق مسالمت آمیز با او را مسدود کنند.

پیش از اقدامات دیوان بین المللی کیفری، ناتو پیشنهاد اتحادیه آفریقا را مبنی بر آتش بس برای مذاکره بین رژیم و شورای ملی موقت و به همین ترتیب پیشنهادات مشابه خود قذافی را نیز رد کرده بود.

دومین هدف تشویق فرار کارمندان دستگاه دولتی است که درهای لیبی را برای تغییر رژیم و استقرار شورای ملی موقت باز می کنند، که بی گمان چیزی بیشتر از عروسک خیمه شب بازی در دست غرب نخواهد بود.

28 مارس، پس از مطرح کردن موضوع پی گرد به جرم جنایت جنگی، نخست وزیر دیوید کامرون و رئیس جمهور نیکلا سرکوزی یک نامه مشترک نوشته و اعلام کردند که «ما آنهایی را که از قذافی پی روی می کنند، پیش از آن که دیر شده باشد، فرا می خوانیم که از ادامه هم کاری با او دست بکشند.»

تحقیقات دیوان بین المللی کیفری نیز بر اساس بازخوانی «طرح پیش ساخته» یعنی حمله به تظاهرات مردم آغاز شد. ولی فهرست جرایم و اتهامات بی هیچ دلیل موجهی و تنها بر اساس گفته های مخالفین سیاسی طولانی تر شد. پس از روزی که زنی به نام ایمان العبیدی در هتل ریکسوس در طرابلس روزنامه نگاران را با ماجرای تجاوز خود غافلگیر کرد، و به این ترتیب تجاوز نیز به عنوان سلاح تبلیغاتی وارد کارزار شد. ایمان العبیدی مدعی شده بود که طی دو روز 15 نفر از سربازان قذافی به او تجاوز کرده اند. این زن در حال حاضر به کمک یک افسر فراری، لیبی را ترک کرده است.

دلایل دیگری که تجاوز را به عنوان «سیاست رسمی» معرفی می کرد بر اساس گزارشات مبارزان جبهه مخالف قذافی بود که گویا در تانک ها و وسایل نقلیه رها شده ارتش قذافی قرص «ویاگرا» کشف کرده بودند. سوزان رایس، سفیر ایالات متحده در سازمان ملل متحد، این موضوع را مطرح نمود و الجزیره نیز نخستین شبکه ای بود که روز 28 آوریل آن را پخش کرد. الجزیره، شبکه ای است که توسط قطر تأمین مالی می شود یعنی تنها کشوری که بین کشورهای عربی به شکل فعال در جنگ علیه لیبی شرکت دارد. سوزان رایس هم کاران خود را مطلع ساخت که در نیروهای قذافی «به سربازان ویاگرا می دهند که آنها را برای تجاوز تشویق کنند.»

یکی از طرفداران مداخله نظامی در لیبی اظهار داشت که برخی از سفیران این گزارش را تردید آمیز تلقی کردند، با این وجود برای دیوان بین المللی کیفری در این مورد هیچ جای تردیدی وجود نداشت.

ولی در مورد تجاوزاتی که نیروهای دولتی طی حمله به مصراته مرتکب شده اند جای تردید وجود دارد.

از دیدبان حقوق بشر و نیویورک تایمز نقل قول هایی بر اساس نظریات اعضای مخالف رژیم مطرح شده که مبنی بر آن نیروهای قذافی بمب خوشه ای به کار برده اند. یک فروند بمب خوشه ای توسط یکی از گزارشگران نیویورک تایمز کشف و سپس توسط بازرسان دیدبان حقوق بشر عکس برداری شده است. بمب از نوع خمپاره ای «ام - آ - تی 120 میلیمتری است که پس از پرتاب در آسمان می تواند 21 بمب کوچک را در منطقه گسترده ای پرتاب کند. دیدبان حقوق بشر تأیید کرد که یکی از عکاسان بمب های خمپاره ای را در آسمان محله مسکونی ال-شواهد دیده است.

در عین حال دیدبان حقوق بشر گفت که گویا یک بمب خوشه ای دست نخورده، ساخت اسپانیا در سال 2007، در 300 متری بیمارستان مصراته فرود آمده است.

ایالات متحده به همان شکلی که از بازشناسی دیوان بین المللی کیفری امتناع کرده است، قرار داد بین المللی برای منع بمب های خوشه ای را نیز نپذیرفته است که 111 کشور در سال 2008 به مدیریت سازمان ملل متحد پای آن را امضا کرده اند.

گزارشات مرتبط به بمب های خوشه ای بین گزارشات تردید آمیز دیگری توسط شورای ملی موقت مطرح گردید. بمب ها روی مخازن نفت، طی روزهای پایان هفته، توسط هواپیماهای کوچک که معمولاً برای سم پاشی استفاده می شود، پرتاب شده. چنین رویدادی در شرایطی صورت گرفته که ناتو کاملاً آسمان لیبی را تحت کنترل خود دارد و این حمله را از پیش به شورای ملی موقت اطلاع داده است. گزارشات دیگری، حاکی از تخریب تانکهای نفتی است که توسط راکت های «گراد» که از روی راکت انداز پرتاب شده.

شورای ملی موقت و یک کارمند بشردوست که نامش قید نشده است، گفته اند که یک بالگرد مشاهده کرده اند که به گفته برخی علامت صلیب سرخ و به گفته برخی دیگر علامت حلال احمر روی آن بوده، روز پنجشنبه و جمعه روی بندر مصراته مین پرتاب کرده است. به گفته دیدبان حقوق بشر و تایمز، مین های ضد وسایل نقلیه پرتاب شده اند و به نقل از یکی از نگهبانان بندر، گویا که در اثر انفجار بمب زیر یک کامیون دو نفر نیز زخمی شده اند. خسارات دیگری گزارش نشده است. باید دانست که ناتو این گزارشات را تأیید نکرده است.

یکی از سخن گویان دولت لیبی، موسی ابراهیم کاربرد بمب خوشه ای را مردود دانست و به گزارشگران اعلام کرد که «چنین موردی را باید ثابت کنید» و اضافه کرد که کاربرد چنین سلاح هایی به نفع لیبی نیست. «اثبات کاربرد بمب خوشه ای طی روزها و هفته ها ادامه دارد و ما آگاهی که جامعه بین الملل به زودی به کشور ما خواهند آمد. در نتیجه ما نمی توانیم دست به چنین اعمالی زده باشیم. حتی اگر جنایتکار باشیم دست به چنین کارهایی نخواهیم زد.»

اسپانیا هیچ اعلامیه ای درباره منشأ بمب های خوشه ای منتشر نکرد. تعداد قربانیانی که دیوان بین المللی کیفری اعلام کرده است، مورد اعتراض دولت لیبی می باشد، شورای ملی موقت تعداد قربانیان را 10000 نفر اعلام کرده در

صورتی که دولت لیبی تعداد قربانیان را بین 200 تا 300 نفر ارزیابی کرده است.

Article original, WSWS, publié le 9 mai 2011.

منبع :

<http://www.mondialisation.ca/index.php?context=va&aid=24766>

پانوشت :

Luis Moreno-Ocampo(1

Khalid Kaim (2